Міністерство освіти і науки України

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19 Тел. 430-02-60, 430-43-90 e-mail: nenc@nenc.gov.ua

24 березня 2014 р. № 22

Н А К А З

Про підсумки проведення Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю у 2013 р.

На виконання Державної цільової програми розвитку позашкільної освіти на період до 2014 року (постанова Кабінету Міністрів України від 07.11.2010 № 785) та з метою підвищення якості позашкільної освіти, поліпшення її науково-методичного забезпечення, розвитку творчого потенціалу педагогів, поширення передового педагогічного досвіду Національним еколого-натуралістичним центром учнівської молоді спільно з Національною академією педагогічних наук України у 2013 році проведено Всеукраїнський конкурс науково-методичних розробок з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю.

На розгляд журі представлено 283 науково-методичних розробки з 22 областей України, АР Крим, м. Києва: Вінницької – 14, Волинської - 1, Дніпропетровської – 8, Донецької – 15, Житомирської – 12, Закарпатської – 6, Запорізької – 15, Івано-Франківської – 20, Київської – 20, Кіровоградської – 12, Луганської – 9, Миколаївської – 11, Одеської – 14, Полтавської – 30, Рівненської – 28, Сумської – 16, Тернопільської – 8, Харківської – 5, Херсонської – 2, Хмельницької – 13, Чернівецької – 6, Чернігівської – 10, АР Крим – 5, м. Київ – 3.

Проведення таких конкурсів є необхідною складовою навчально-методичного і науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах, сприяє впровадженню в навчально-виховний процес програм і методичних матеріалів, спрямованих на підвищення ефективності та якості позашкільної біологічної та екологічної освіти учнівської молоді.

У представлених на Конкурс роботах розкриваються сучасні підходи до організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах, кращий педагогічний досвід, спрямований на допомогу керівникам гуртків.

Високою якістю відзначаються конкурсні роботи педагогічних працівників позашкільних закладів Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Луганської, Одеської, Полтавської, Сумської, Чернівецької, Чернігівської областей.

Разом з тим журі відмічає, що частина робіт не відповідає умовам Конкурсу. Зокрема, не обґрунтовується актуальність обраної теми відповідно до провідних тенденцій розвитку позашкільної освіти, відсутні загальні рекомендації щодо практичного використання розробки іншими педагогами, деякі розробки подані у формі звітів. У частині розробок не зазначені джерела, з яких запозичений матеріал, бібліографічний опис використаної літератури не оформлений згідно з вимогами; у

деяких науково-методичних розробках виявлені майже стовідсоткові текстові запозичення з інших навчально-методичних матеріалів.

На підставі рішення журі Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю

НАКАЗУЮ:

1. Нагородити дипломами I-III ступенів Національного еколого-натуралістичного центру Міністерства освіти і науки України переможців Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю (далі – конкурс) за списком згідно з додатками 1-3.

2. Поповнити банк даних науково-методичних розробок з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю.

3. Адміністрація Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді висловлює щиру подяку керівникам обласних державних управлінь, департаментів освіти і науки, інститутів післядипломної педагогічної освіти, керівникам загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів за організацію та проведення Всеукраїнського конкурсу.

4. Сприяти проведенню Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти хіміко-біологічного профілю у 2017 році.

Директор В. В. Вербицький

Додаток 1
до наказу НЕНЦ
24.03.2014 р. № 22

Список переможців
Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок
з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти
хіміко-біологічного профілю
для нагородження дипломом НЕНЦ МОН України І ступеня

1. Буджиган Оксана Ярославівна, кандидат біологічних наук, асистент кафедри екології та біомоніторингу Інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Руденко Світлана Степанівна, доктор біологічних наук, професор Інституту біології, хімії ті біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Зароченцева Оксана Дмитрівна, кандидат біологічних наук, молодший науковий співробітник Інституту біології, хімії та біоресурсів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; Головченко Людмила Юріївна, директор комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методичні рекомендації для навчальних закладів різного типу «Екологічна науково-дослідна робота».
2. Джос Наталія Володимирівна, керівник гуртків еколого-натуралістичного центру учнівської молоді на базі комунального закладу «Розкішнянський навчально-виховний комплекс спеціалізована школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад Лутугинського району Луганської області»; навчально-методичний посібник для керівників гуртків еколого-натуралістичного напряму «Створення територій та об’єктів природно-заповідного фонду».
3.Кравченко Антоніна Леонідівна – керівник екологічного гуртка районного центру дитячої та юнацької творчості «ЗОРІТ» міста Новоукраїнки Кіровоградської області; методичні рекомендації «Комплексний підхід до виховання особистості дитини під час роботи над екологічним проектом».
4. Чайка Тетяна Василівна, методист, керівник гуртка Полтавського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; методичні рекомендації «Особливості проведення польової екологічної практики на території геологічної пам’ятки природи «Бутова гора» Шишацького району».
5. Шемет Олена Василівна, директор Веселогірської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Слав’яносербської районної ради Луганської області; сценарій позакласного заходу «Сіверський Донець – річка піклування».
6.Закутаєва Ніна Олександрівна, методист комунального закладу «Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методичні рекомендації «Методика ведення фенологічних спостережень».
7. Консевич Світлана Леонідівна, заступник директора з навчально – виховної роботи Одеської загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 30, Одеської міської ради Одеської області, Фіщук Олена Анатоліївна, вчитель хімії та біології Одеської загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 30, Одеської міської ради Одеської області; Кічук Оксана Петрівна, вчитель географії Одеської загальноосвітньої школи І – ІІІ ступенів № 30, Одеської міської ради Одеської області; екологічний проект «Чорне море. Чорноморська скринька».
8. Бурлаченченко Маргарита Петрівна, заступник директора з виховної роботи Струмківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Татарбунарської районної державної адміністрації Одеської області; методичні рекомендації «Екологічне виховання учнів в сучасних умовах сільської школи».

9. Карпенко Юрій Олександрович, доцент, кандидат біологічних наук, завідувач кафедри екології та охорони природи Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка; Потоцька Світлана Олександрівна, кандидат біологічних наук, старший викладач кафедри екології та охорони природи Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка, керівник навчально-польових практик з біології Чернігівського обласного педагогічного ліцею для обдарованої сільської молоді; Руденко Олена Михайлівна, заступник директора з методичної роботи комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»; зошит «Навчальна практика з ботаніки».

10.Лоцман Тетяна Василівна, методист комунального закладу «Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методичні рекомендації «Методика проведення екскурсій, експедицій та занять милування природою».

11. Гоц Галина Олександрівна, керівник гуртка Центру дитячої та юнацької творчості Рокитнянського району Київської області; навчальний посібник «Червона книга Рокитнянщини».

12. Ларіонова О.О., керівник гурткової роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма з позашкільної освіти гуманітарно-оздоровчого напряму «Англійська мова».

13.Кузнєцов Роман Ігорович, керівник гуртків Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради, аспірант Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника; навчальний посібник з біоіндикації.

14. Химчак Галина Тимофіївна, заступник директора з навчально-методичної роботи комунального закладу «Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методичні рекомендації «Екологічний проект» - ефективна форма роботи екологічного виховання школярів».

15. Бондар Любов Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю, Ігнатенко О.Ф., керівник гурткової роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю;
навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напряму «Дитина і довкілля».

16. Олефіренко І.В., керівник гурткової роботи-методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма з позашкільної освіти науково-технічного напряму «Малюк і комп'ютер».

17. Лисак Г.Г., керівник гурткової роботи-методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Музична абетка».

18. Зудінова І.В., методист Путивльського районного Центру позашкільної роботи Сумської області; Татарінов О. М., керівник гурткової роботи Путивльського районного Центру позашкільної роботи Сумської області; навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Ліплення з глини».

19. Лисак Г.Г., керівник гурткової роботи-методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Сафонова О.О., керівник гурткової роботи-методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма

з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Музичний калейдоскоп».
20. Крекотіна Тетяна Миколаївна, методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Марченко Юлія Володимирівна, керівник гурткової роботи, методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма з позашкільної освіти еколого-натуралістичного напряму «Природа навколо нас».
21. Бондар Любов Миколаївна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Скоробагатько В.С. ,керівник гурткової роботи-методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Левченко Л. І., керівник гурткової роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма
з позашкільної освіти гуманітарно-оздоровчого напряму «Розвивальні ігри».
22. Сафонова О.О., керівник гурткової роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Танцювальна мозаїка».
23. Крекотіна Тетяна Миколаївна, методист вищої категорії комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Москаленко Н.А., керівник гурткової роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма
з позашкільної освіти художньо-естетичного напряму «Художня праця».
24. Геренко К.О., керівник гурткової роботи комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; навчальна програма з позашкільної освіти гуманітарно-оздоровчого напряму «Уроки Здоров'ятка».
25. Шинкарчук Оксана Вадимівна, керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; методичні рекомендації «Екскурсія до лабораторії зоології».
26. Карпова Віта Вікторівна, практичний психолог Світловодської міської станції юннатів Кіровоградської області; «Методичні рекомендації психолога керівникам гуртків еколого-натуралістичного напряму по роботі з дітьми «групи ризику», дітьми з неблагополучних сімей та дітьми з особливими потребами».
27. Шведун Ганна Григорівна, вчитель біології Криворізької загальноосвітньої школи І-ІІІступенів № 123, Зубкова Тетяна Григорівна, вчитель хімії Криворізької загальноосвітньої школи І-ІІІступенів №23, Шведун Віталій Петрович, вчитель біології та хімії Криворізької загальноосвітньої школи І-ІІІступенів №79; методичні рекомендації «Вивчення тем енергозбереження та змін клімату за навчальною програмою «Я і довкілля».
28. Чумак Ірина Миколаївна, керівник гуртка Шепетівського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Хмельницької області; методична розробка «Зошит для занять гуртка «Юний акваріуміст».
29.Гармаш Світлана Миколаївна, керівник гуртка комунального закладу освіти „Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді", доцент кафедри біотехнології та безпеки життєдіяльності Дніпропетровського вищого навчального закладу „Український державний хіміко-технологічний університет", кандидат сільськогосподарських наук; навчальна програма «Сучасна біотехнологія».

30.Леус Юрій Віталійович, завідувач відділу біологічного комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів», кандидат біологічних наук; навчальна програма «Юні акваріумісти».
31. Остафійчук Тетяна Василівна, директор комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; Мороз Євдокія Павлівна, методист комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; Власюк Інна Миколаївна, методист комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; «Щоденник польового збору юних зоологів».
32. Остафійчук Тетяна Василівна, директор комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; Мороз Євдокія Павлівна, методист комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; Гайдаченко Людмила Павлівна, завідувач інформаційно-методичного відділу комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; Дужук Сніжана Андріївна, завідувач методичного відділу комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; Франчук Михайло Володимирович, молодший науковий співробітник Рівненського природного зоопарку, керівник гуртка комунального закладу«Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; «Зошит учасника обласної навчально-польової експедиції учнівської молоді «Юнеко».
33. Хохлова Нінель Петрівна, завідувач відділу біології, керівник гуртка дитячого естетико-натуралістичного центру «Камелія» Броварської міської ради Київської області*;* методичні рекомендації «Методика виховання екологічної культури учнів».
34. Мигун Павло Петрович, керівник гуртків-методист Вінницької обласної станції юних натуралістів; методичні рекомендації «Народознавчі мотиви в оформленні декоративно-ягідного кустанарію».
35. Кулібаба Тетяна Антонівна, керівник гуртка Ставищенського центру дитячої та юнацької творчості Київської області; навчально – методичний посібник «Формування творчої особистості в гуртку «Фантазія і природа».
36. Мокляк Аліна Олексіївна, завідувач відділу екології та охорони природи, керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; методична розробка «Значення екологічного туризму у навчально-виховному процесі позашкільного навчального закладу». 37.Стеблина Ольга Олександрівна, вчитель географії Першотравневої ЗОШ І-ІІІ ступенів Долинського району, Федоров Вадим Миколайович, вчитель географії Добронадіївської ЗОШ І-ІІІ ступенів Олександрійського району Кіровоградської області; навчальний посібник «Екологічний стан Долинського району».
38. Валікова Олександра Віталіївна, методист, керівник гуртків комунального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Херсонської обласної ради; «Зошит для занять гуртка «Юний медик».
39. Резнікова Магдалина Василівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Мукачівського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Закарпатської області; методична розробка «Особливості еколого-натуралістичного виховання школярів у процесі екскурсій».
40. Вовк Ірина Володимирівна, методист Білоцерківського районного будинку дитячої та юнацької творчості Київської області; методична розробка «Твердокрилі, їх фауністичний склад. Роль жуків у природі та житті людей».
41. Велігорська Світлана Віталіївна, завідувач методичного відділу комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»; навчально-методичний посібник «Дослідницька діяльність учнівських лісництв».
42. Кротенко Олена Михайлівна, методист комунального закладу «Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методичні рекомендації «Екологічна стежка, як засіб формування екологічної культури».

43. Соботюк Луїза Іванівна, методист районного методичного кабінету відділу освіти Овруцької районної державної адміністрації Житомирської області; методичні рекомендації «Організація дослідницької діяльності в учнівських лісництвах».
44. Священко Галина Петрівна, директор Татарбунарського будинку дитячої творчості Одеської області; Пахольчук Олена Сергіївна, керівник гуртка Татарбунарського будинку дитячої творчості Одеської області; навчально-методичний комплекс «Перші уроки з метеорології».
45. Левченко Катерина Михайлівна, вчитель біології вищої категорії, методист Вільхівського шкільного еколого-натуралістичного центру Станично-Луганського району Луганської області; навчальний посібник «Методика та організація проведення практичних занять з курсу «Лісознавство з основами лісництва».
46. Кузьменко Вікторія Дмитрівна, завідувач організаційно-масового відділу комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»; Солодка Ніна Миколаївна, керівник гуртків комунального закладу «Чернігівська обласна станція юних натуралістів»; методичні рекомендації «Натуралістичне літо в таборі».
47. Тимків Валентина Василівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; проект «Стежка здоров'я».
48. Кузнєцов Роман Ігорович, керівник гуртків Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради, аспірант Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника; навчальний посібник з валеології.
49. Жижко Ганна Петрівна, керівник гуртків Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, вчитель біології і хімії, керівник екологічного клубу «Надія» Донецької спеціалізованої гуманітарної школи № 95; проект «Модель органу самоврядування дітей та учнівської молоді екологічного напряму».
50. Заслонкіна Ольга Петрівна, практичний психолог комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методична розробка «Формування психологічної готовності вихованців позашкільного навчального закладу еколого-натуралістичного напряму до участі у виставках, конкурсах, олімпіадах, зборах, конгресах, зльотах, конкурсах-захистах науково-дослідницьких робіт».
51. Йосипенко Ольга Миколаївна, керівник гуртка філії Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді у Полтавському районі Полтавської області; методичні рекомендації «Формування самовизначення та самореалізації особистості шляхом впровадження методу інноваційної педагогічної технології – навчання як дослідження».
52.Таранюк Оксана Володимирівна, завідувач відділу декоративного квітництва та ужитково-прикладного мистецтва Вінницької обласної станції юних натуралістів; методичні рекомендації «Проведення пошуково-дослідницької роботи у відділку колекції квітково-декоративних рослин».
53. Мусіхіна Галина Петрівна, вчитель біології комунального закладу «Веселівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 2» Веселівського району Запорізької області; навчальна програма «Рідний край».
54. Шинкарук Галина Василівна, завідувач відділу біології Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; проект «Доторкнутись серцем».
55. Кірілленко Світлана Костянтинівна, завідувач лабораторії сільського господарства Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, кандидат біологічних наук; Лазоренко Наталя Михайлівна, методист відділу освіти Єнакіївської міської ради Донецької області; методична розробка «Рекомендації з вивчення та вирощування лікарських рослин на пришкільних навчально-дослідних ділянках».

56. Алєксєєнко Наталія Петрівна, завідувач відділу Мелітопольського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Запорізької області; Куліш Геннадій Володимирович, заступник директора з навчально-виховної роботи Мелітопольського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Запорізької області; Тараненко Ірина Анатоліївна, методист Мелітопольського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Запорізької області; збірник «Экология и не только… в вопросах и ответах».
57. Тихенко Лариса Володимирівна, директор комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Бондар Любов Миколаївна, заступник директора комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Сидоренко Наталія Юріївна, практичний психолог комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Перепелиця Ніна Володимирівна, методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Крекотіна Тетяна Миколаївна, методист комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; Висоцька Людмила Василівна, завідувач відділу комунального закладу Сумської обласної ради Обласного центру позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; соціально-освітній проект «Проектування процесів розвитку в регіональній системі позашкільної освіти».
58. Косило Любов Степанівна, молодший науковий співробітник Карпатського національного природного парку Івано-Франківської області; екологічні сценарії.
59.Рассоха Віталіна Володимирівна, керівник гуртка еколого - натуралістичного напряму Будинку дитячої та юнацької творчості м. Бориспіль Київської області; сценарій «Орнітологічний вернісаж».
60. Швиденко Людмила Миколаївна, керівник гуртка Центру дитячої та юнацької творчості Рокитнянського району Київської області, вчитель біології вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель; Довженко Ю. І., завідувач методичного кабінету відділу освіти Рокитнянської районної державної адміністрації Київської області; Гулковська Л.О., методист Центру дитячої та юнацької творчості Рокитнянського району Київської області; програма курсу за вибором «Основи екології та охорони природи».
61. Кривоніс Валентина Василівна, методист, керівник гуртків Шосткинської міської станції юних натуралістів Сумської області; методичні рекомендації «Дослідницька робота у гуртках ботанічного напряму початкового навчального рівня».
62. Кірілленко Світлана Костянтинівна, завідувач лабораторії сільського господарства Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, кандидат біологічних наук; методичні рекомендації «Методи спостережень та обліку в дослідній роботі учнівських лісництв».
63. Шкуратовська Ганна Степанівна, вчитель біології, учитель-методист спеціалізованої школи №3 Подільського району м. Києва; методичні рекомендації щодо вивчення біорізноманіття в процесі позакласної роботи.
64. Сокольвак Анжела Володимирівна, заступник директора дитячого естетико-натуралістичного центру «Камелія» Броварської міської ради Київської області*;* Здоровець Олег Іванович, керівник гуртка дитячого естетико-натуралістичного центру «Камелія» Броварської міської ради Київської області; сценарій «Молодь за здорове життя».
65. Харламова Лариса Борисівна, вчитель біології загальноосвітньої школи ІІІ ступенів № 31 Сімферопольської міської ради АР Крим; методична розробка «Живи, звіряючи кожен крок з природою».

66. Сидоренко Ірина Володимирівна, керівник гуртка «Основи ветеринарної медицини», лікар ветеринарної медицини Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; навчальна програма з позашкільної освіти «Знавці домашніх тварин».
67. Новак Володимир Олександрович, керівник гуртка юних орнітологів Хмельницького обласного еколого-натуралістичного центру, учитель біології Голосківської ЗОШ І-ІІІ ступенів Летичівського району Хмельницької області; Новак Володимир Володимирович, аспірант Інституту зоології ім. І.І.Шмальгаузена Національної академії наук України; навчальна програма «Юні орнітологи».
68. Педан Юрій Федорович, директор комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Майборода І.О., заступник директора з навчально-методичної роботи комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Кузьменко Марина Борисівна, заступник директора з навчально-виховної роботи комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Булахов Валентин Леонтійович, академік Академії екологічних наук України, Пахомов Олександр Євгенович, доктор біологічних наук, професор кафедри зоології та екології факультету біології, екології та медицини Дніпропетровського державного університету, Рева Олександра Антонівна, доцент кафедри зоології та екології факультету біології, екології та медицини Дніпропетровського державного університету, Шульман Марія Володимирівна, молодший науковий співробітник лабораторії охорони природи і біомоніторингу Інституту біології Дніпропетровського державного університету; Тищенко Світлана Едуардівна, керівник гуртків дитячого екологічного центру м. Дніпродзержинська, Качалов Іван Андрійович, керівник гуртків Жовтневої районної станції юних натуралістів м. Кривого Рогу, Бухало Марія Василівна, керівник гуртків «Юні зоологи» комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів» Дніпропетровської міської ради, Самохіна Ксенія Юріївна, керівник гуртків «Юні зоологи» комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Міщенко Олена Владленівна, керівник гуртків «Юні зоологи» комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Рахуба Анастасія Антонівна, керівник гуртків «Юні зоологи» комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді»; методичний посібник «Організація роботи гуртків зоологічного напряму».
69.Педан Юрій Федорович, директор комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Зайцева І.О., доктор біологічних наук, професор кафедри фізіології та інтродукції рослин Дніпропетровського державного університету ім. Олеся Гончара, Іванус А.В., методист комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Негоднікова Т.І., завідувач відділу біології Дніпропетровського районного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді, Гаврилюк А.І., директор комунального закладу «Дитячий екологічний центр м. Дніпродзержинська» Дніпродзержинської міської ради, Кривуля І.Г., керівник гуртків комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Сталєва Н.І., керівник гуртка комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів» Дніпропетровської міської ради, Положій Л.В., керівник гуртків комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», Комісар І.О., керівник гуртків комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Жовтневого району»

м. Кривого Рогу, Ващенко Л.О., керівник гуртків комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Жовтневого району» м. Кривого Рогу, Соболь Т.М., керівник гуртків комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Жовтневого району» м. Кривого Рогу; методичний посібник «Школа безперервного цвітіння».

70.Остапчук Світлана Юріївна, керівник гуртка Житомирської районної станції юних натуралістів Житомирської області; методичні рекомендації «Організаційно-методичні умови ефективності науково-дослідної діяльності учнів».

71. Стадник Оксана Олександрівна, керівник гуртків Житомирського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді; методичні рекомендації «Дослідницька робота учнів основної школи в позашкільних навчальних закладах екологічного напряму».

72. Манюк Вадим Володимирович, керівник гуртка юних фотоекологів комунального закладу освіти «Дніпропетровський обласний еколого-натуралістичний центр дітей та учнівської молоді», кандидат біологічних наук, доцент; навчальна программа «Фотоекологи».

73. Піхуля Наталія Олексіївна, вчитель біології та екології Калениківської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів Решетилівського району Полтавської області; Піхуля Володимир Григорович, вчитель хімії Калениківської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів Решетилівського району Полтавської області; програма факультативу «Екологія рідного краю».

74.Ревнюк Сергій Миколайович, вчитель хімії вищої категорії, старший вчитель Великоолександрівської ЗОШ І-ІІІ ст. Бориспільського району Київської області; методичні рекомендації «Залучення учнів до написання МАНівських досліджень екологічного напряму».

75. Браташ Віра Степанівна, методист Центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Іллічівської міської ради Одеської області; методична розробка рольової гри «Створимо наш зоопарк».

Додаток 2
до наказу НЕНЦ
22.03.2014 р. № 22

Список переможців
Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок
з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти
хіміко-біологічного профілю
для нагородження дипломом НЕНЦ МОН України ІІ ступеня

1. Гнатюк Наталія Фоківна, завідувач відділу екології та охорони природи, керівник гуртка-методист Надвірнянського районного еколого-натуралістичного центру для дітей та юнацтва Івано-Франківської області; методична розробка «Пернаті друзі».
2. Чебан Тетяна Никодимівна, заступник директора з виховної роботи комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; сценарій «В кожній дитині промінчик сонця».
3. Додик Галина Зіновіївна, методист комунального закладу Тернопільської міської ради «Центр творчості дітей та юнацтва»; екологічний проект.
4. Копилець Євгеній Вікторович, керівник гуртків Полтавського обласного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді; методичні рекомендації «Екологічне виховання засобами дитячо-юнацького туризму».
5. Романенко Вікторія Олександрівна, керівник гуртків комунального закладу «Кіровоградський обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; методичні рекомендації щодо проведення занять гуртка «Основи екологічних знань».
6. Кіш Тетяна Петрівна, директор Мукачівського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Закарпатської області; методична розробка «Інноваційні форми роботи з екологічного виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в гуртках еколого-натуралістичного напряму».
7. Чупринко Ірина Миколаївна, завідувач відділу біології та сільського господарства Вінницької обласної станції юних натуралістів; проект «Особистісно орієнтоване навчання і виховання як основа розвитку інтелектуальних здібностей, дослідницьких умінь та творчого потенціалу дитини».
9. Ливдар Лілія Михайлівна, керівник гуртка Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; Тимків Валентина Василівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; навчальна програма «Природа та творчість».
10. Рощенюк Оксана Анатоліївна, керівник гуртка Центру позашкільної освіти ім. О. Розумкова відділення еколого-натуралістичного напряму м. Бердичів Житомирської області; методичні рекомендації «Екскурсії як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності».
11. Васільєва Віра Михайлівна, методист, керівник гуртка Донецького обласного еколого-натуралістичного центру; віртуальний ресурс до заняття гуртка «Юні мікологи».
12. Гордюк Світлана Юріївна, вчитель Загвіздянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Тисменицької районної ради, керівник гуртків Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; віртуальна екскурсія «Ти в моєму серці, Україно, думою Шевченка гомониш».
13. Альбоша Олена Леонідівна, керівник гуртків Покотилівської станції юних натуралістів Харківської районної ради Харківської області, вчитель біології

Пісочинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Харківської області; методична розробка «Використання тренінгової системи під час проведення занять гуртка «Юні друзі природи».
14. Вербицький Олександр Григорович, керівник гуртка Будинку дитячої творчості Миколаївського району Миколаївської області; Вербицька Зоя Володимирівна, вчитель біології Кривобалківської загальноосвітньої школи Миколаївського району Миколаївської області; методична розробка «Знайомі незнайомці. Родина пасльонових. Картопля-цінна харчова культура».
15. Гриценко Любов Миколаївна, вчитель Одеського навчально – виховного комплексу № 13 «Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів– гімназія » Одеської міської ради Одеської області; Павленко Марія Яківна, вчитель Одеського навчально – виховного комплексу № 13 «Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів – гімназія» Одеської міської ради Одеської області; Денис Надія Степанівна, вчитель Одеського навчально – виховного комплексу № 13 «Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів – гімназія» Одеської міської ради Одеської області; Мігунова Олена Ігорівна, вчитель Одеського– навчально – виховного комплексу № 13 «Загальноосвітня школа І – ІІІ ступенів - гімназія» Одеської міської ради Одеської області; проект «Наш дім - природа».
16. Заліський Костянтин Вікторович, вчитель хімії та біології Манжеліївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Глобинського району Полтавської області; презентація «Екологічна стежка в селі Манжелія».
17. Тимків Валентина Василівна, заступник директора з навчально-виховної роботи Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; Вівчарук Леся Дмитрівна, методист Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради; методична розробка «Ток - шоу «Екологічні посиденьки».
18. Балєва Галина Семенівна, методист міської станції юних натуралістів м. Миколаїв, методична розробка «Здоров'язберігаючі технології на заняттях гуртків».
19. Уманець Олена Іванівна, вчитель біології Мирославської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Бердичівського району Житомирської області; екологічний проект .
20. Руденко Ірина Анатоліївна, методист Єнакіївського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Донецької області, проект «Екологічний будинок».
21. Шинкарчук Оксана Вадимівна, керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру; методична розробка «Догляд та утримання черепахи червоновухої».
22. Попик Катерина Петрівна, методист, керівник гуртків Первомайської міської станції юних натуралістів Миколаївської області; Костенко Інна Миколаївна, методист, керівник гуртків Первомайської міської станції юних натуралістів Миколаївської області; навчальна програма «Флористика для дошкільнят».
23. Товкун Ніна Іванівна, директор Будинку художньої творчості дітей, юнацтва та молоді м. Переяслав – Хмельницького Київської області, координатор шкільного учнівського самоврядування; екологічний проект «Навчально-виховна екологічна стежка».
24. Молоток Галина Василівна, керівник гуртків відділу Великобірківського будинку творчості школяра Тернопільської області; Урманець Ольга Дмитрівна, методист Великобірківського будинку творчості школяра Тернопільської області; методичні рекомендації «Організація науково-дослідницької та еколого-природоохоронної діяльності на навчально-виховній екологічній стежці».
25. Дужук Сніжана Андріївна, завідувач методичного відділу, керівник гуртків комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської обласної ради; навчальна програма «Фотоекологи».

26. Кучеренко Ірина Іванівна, керівник Екологічного центру Рівненського міського Палацу дітей та молоді; Рискова Варвара Георгіївна, керівник Ресурсного центру з екологічної освіти Рівненського міського Палацу дітей та молоді; навчальні програми «Загальна екологія», «Екологія Рівного та сталий розвиток», «Соціально-екологічна діяльність».
27. Диганич Тетяна Михайлівна, керівник гуртків Мукачівського еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Закарпатської області; методична розробка «Рослини - символи України».
28.Шмата Наталя Володимирівна, завідувач організаційно-масового відділу Миколаївської міської станції юних натуралістів; методична розробка «Екологічна бригада – шлях до формування життєвої компетентності школярів».
29. Козицька Наталія Вадимівна, керівник гуртка Кримського республіканського позашкільного навчального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; навчальна програма «Англійська для екологів».
30.Павленко Олександра Миколаївна, керівник гуртка Куликівського районного центру позашкільної освіти Чернігівської області; проект «Зупинімо сміттєву повінь».
31. Ломанцова Тамара Дмитрівна, директор Мар'їнської районної станції юних натуралістів Донецької області; сценарій «Збереження першоцвітів».
32.Бельська Валентина Василівна, директор Кременчуцького еколого-натуралістичного центру Полтавської області; методичні розробки занять гуртка «Біологія людини».
33. Мороз Валентина Михайлівна, педагог-організатор, керівник гуртка Глобинського районного еколого-натуралістичного центру Полтавської області; віртуальна екскурсія «Рідкісні та зникаючі рослини Петрівського краю».
34. Самойленко Ірина Володимирівна, керівник гуртків комунального позашкільного навчального закладу Одеський еколого-натуралістичний центр «Афаліна»; методичні рекомендації «Вивчення навчального курсу «Генетика» за модульною системою».
35. Захарченко Олена Валеріївна, керівник гуртків Котовської міської станції юних натуралістів Одеської області; методична розробка «Активізація пізнавальної діяльності молодших школярів в процесі ознайомлення з природою».

Додаток 3
до наказу НЕНЦ
22.03.2014 р. № 22

Список переможців
Всеукраїнського конкурсу науково-методичних розробок
з еколого-натуралістичного напряму позашкільної освіти
хіміко-біологічного профілю
для нагородження дипломом НЕНЦ МОН України ІІІ ступеня

1. Михайленко Любов Василівна, керівник гуртків Семенівського будинку творчості дітей та юнацтва, Чернігівської області; методичні рекомендації «Екологічні ігри на заняттях гуртків натуралістичного напряму».
2. Дацюк Тетяна Василівна, керівник гуртків Шепетівського міського центру еколого–натуралістичної творчості учнівської молоді Хмельницької області; навчальна програма «За гуманне ставлення до тварин».
3. Грищенко Наталія Юріївна, завідувач відділу сільського господарства Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; методичні рекомендації «Що потрібно знати пасічнику-початківцю».
4. Бордяковська Людмила Петрівна, керівник гуртків Будинку учнівської молоді Зарічненської районної ради Рівненської області; методичні рекомендації «Пізнавально-дослідницька робота молодших школярів під час навчальних екскурсій».
5. Кульчицька Таїсія Володимирівна, керівник гуртків Золотопотіцького центру позашкільної роботи з учнівською молоддю Бучацького району Тернопільської області; сценарій «Любіть і бережіть свій рідний край».
6. Шукалюкова Людмила Валентинівна, методист Лозівської станції юних натуралістів Лозівської міської ради Харківської області; методичні рекомендації щодо проведення природоохоронних акцій.
7. Корінна Тамара Мирославівна, методист Вінницької обласної станції юних натуралістів; методичні рекомендації щодо навчання та виховання обдарованих дітей шкільного віку.
8. Піддубна Зінаїда Миколаївна, керівник гуртків Житомирського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді; методичні рекомендації «Використання природного матеріалу у фітодизайні».
9. Веріженко Наталія Олександрівна, керівник гуртків Покотилівської станції юних натуралістів Харківської районної ради Харківської області; методична розробка «Проектно – дослідницька діяльність в гуртку як спосіб формування екологічної компетентності».
10. Аліакбарова Тетяна Василівна, завідувач еколого - біологічного відділу комунального закладу «Алчевський центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Луганської області; методичні рекомендації «Організація науково-дослідницької діяльності учнівської молоді в польових умовах».
11. Побережнюк Інна Григорівна, завідувач відділу екології та охорони природи Вінницької обласної станції юних натуралістів; методичні розробки занять гуртків еколого-натуралістичного напряму для працівників позашкільних закладів.
12. Шевчук Ольга Федорівна, вчитель біології Радянської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Бердичівського району Житомирської області; сценарій «Зимуючі птахи».
13. Кузнєцов Роман Ігорович, керівник гуртків Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Івано-Франківської обласної ради,

аспірант Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника; навчальний посібник «Цікавинки природи».
14. Валюх Марія Юріївна, керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; методична розробка «Утримання промислових і декоративних птахів».
15. Джапарова Зорє Зуфарівна, керівник гуртків Ленінського районного центру дитячої та юнацької творчості Ленінського району АР Крим збірник практичних робіт з неорганічної хімії.
16. Скікевич Світлана Миколаївна, керівник гуртків Житомирського обласного центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді; методичні рекомендації «Активізація пізнавальної діяльності на заняттях гуртка «Основи біології».
17. Кузьмінська Валентина Василівна, методист комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді», Жук Олена Георгіївна, заступник директора з навчальної роботи комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді», Головченко Людмила Юріївна, директор комунального закладу «Чернівецький обласний центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді»; посібник «Світ рослин».
18. Герега Ірина Григорівна,керівник гуртків Станції юних натуралістів м. Первомайська Миколаївської області; методичні розробки до занять гуртка «Основи екологічних знань».
19. Гайченя Микола Анатолійович, керівник гуртків Мелітопольського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Запорізької області; навчальна програма «Екскурсоводи-краєзнавці».
20. Прохоренко Лариса Олександрівна, керівник гуртків Овруцького центру дитячої та юнацької творчості Житомирської області; навчальна програма «Юні екологи-краєзнавці».
21. Марховська Аліна Василівна, керівник гуртка Шепетівського міського центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Хмельницької області; навчальна програма «Заповідними стежками рідного краю».
22. Лящук Наталія Іванівна, вчитель біології Масевицької загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3 Рокитнівського району Рівненської області; посібник «Використання інтерактивних методів під час вивчення екології».
23. Остапенко Людмила Володимирівна, керівник гурткової роботи Шосткинської міської станції юних натуралістів Сумської області; інтелектуальна гра еколого–натуралістичного напряму «Знавці природи».
24. Гикавчук Ольга Віталіївна, керівник гуртків Деражнянського районного будинку творчості дітей та юнацтва Хмельницької області; сценарій «Посвята в юннати».
25. Снітко Галина Григорівна, керівник гуртка комунального позашкільного навчального закладу «Володимирецький районний Будинок школярів та юнацтва»; вчитель біології Великожолудської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Володимирецького району Рівненської області; навчальний посібник «Збалансований розвиток».
26. Чубик Наталія Миколаївна, вчитель біології Рокитнівського навчально-виховного комплексу «Школа І ступеня – гімназія» Рокитнівського району Рівненської області; методичні рекомендації «Позакласна робота з біології як засіб екологічного виховання».
27. Захарова Наталія Михайлівна, методист Донецького обласного еколого-натуралістичного центру; методична розробка «Різноманітність рослин і співіснування організмів різних видів».
28. Шехтер Лілія Миколаївна, завідувач відділу організаційно-масової роботи, керівник гуртків комунального закладу «Станція юних натуралістів» Рівненської

обласної ради; посібник «Формування духовних цінностей підлітків в контексті сучасної екологічної культури».
29. Гончарова Тетяна Іванівна, керівник гуртка Станції юних техніків і натуралістів м. Лубни Полтавської області; методична розробка «Веселковий сад».
30. Тороп Тамара Василівна, завідувач агробіологічного відділу комунального закладу «Центр еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді» Дніпропетровського району Дніпропетровської області; методична розробка «Планування території навчально-дослідної ділянки».
31. Бежевець Оксана Миколаївна, вчитель біології Овруцької загальноосвітньої школи І - ІІІ ступенів №3, керівник шкільного екологічного клубу «ЕКО-ОКО» Житомирської області; методичні матеріали «Діяльність екологічного клубу «ЕКО-ОКО».
32. Харламова Людмила Миколаївна, директор Сумського міського центру еколого – натуралістичної творчості учнівської молоді; навчальна програма «Юний біолог».
33. Конкіна Світлана Михайлівна, методист Енергодарського центру туризму, краєзнавства та спорту Енергодарської міської ради Запорізької області; методична розробка «Формування здорового способу життя у вихованців еколого-краєзнавчого відділу засобами туризму та краєзнавства».
34. Мирна Галина Миколаївна, керівник гуртка Полтавського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді; методичні рекомендації «Агротехніка вирощування нарцисів».
35. Дубініна Світлана Борисівна, завідувач відділу, керівник гуртків Сумського міського центру еколого–натуралістичної творчості учнівської молоді; навчальна програма «Знавці сукулентних рослин».
36. Сторожук Олена Миколаївна, керівник гуртка Центру позашкільної освіти ім. О. Розумкова відділення еколого-натуралістичного напряму м. Бердичів Житомирської області; методичні рекомендації «Організаційно-методичні основи ефективності науково-дослідницької діяльності».
37. Солонцова Інна Олександрівна, методист Фастівського районного еколого – етнографічного центру Київської області; методичні рекомендації з організації еколого – природоохоронної діяльності в загальноосвітніх навчальних закладах.
38. Мельник Валентина Анатоліївна, керівник гуртків-методист, культорганізатор Вінницької обласної станції юних натуралістів; методичні матеріали «Впровадження елементів естетотерапії у навчально-виховну діяльність закладу еколого-натуралістичного напряму».
39. Чумак Алла Миколаївна, вчитель вищої кваліфікаційної категорії, вчитель методист Приазовської різнопрофільної спеціалізованої І-ІІІ ступенів школи № 1 «Азимут» Запорізької області; «Методичні поради та тематика дослідних робіт у куточку живої природи».
40. Кравчук Людмила Василівна, керівник гуртків Бучацького центру дитячої та юнацької творчості «Сузір’я» Тернопільської області; екологічний проект «Ми і довкілля».
41. Седіна Альона Анатоліївна, керівник гуртків Вінницької обласної станції юних натуралістів; віртуальна екскурсія «Червона книга. Подорож регіонами України: рослинний світ Червоної книги».
42. Качалов Іван Андрійович, керівник гуртків комунального позашкільного навчального закладу «Станція юних натуралістів Жовтневого району» м. Кривого Рогу; навчальна програма «Юні екожурналісти».
43. Мосьондз Галина Семенівна, методист Вінницької обласної станції юних натуралістів; методична розробка «Особистісно орієнтоване навчання та виховання гуртківців через здоров'я зберігаючі технології».

44.Міхно Світлана Георгіївна, методист Березівського районного центру дитячої та юнацької творчості Одеської області; методичні рекомендації «Виховання у школярів ціннісного ставлення до природи під час екскурсій».
45.Медуха Ольга Олександрівна, керівник гуртків Центру еколого-натуралістичної творчості учнівської молоді Іллічівської міської ради Одеської області; методичні рекомендації «Організація навчально-дослідної діяльності учнів по вивченню антимікробної та алелопатичної активності фітонцидів сосни».
46. Пархомчук Світлана Михайлівна; вчитель початкових класів Одеської спеціалізованої школи № 117 I–III ступенів Одеської міської ради Одеської області; екологічний проект «Хвилі Чорного моря».